

optrad. De Japanse verordeningen werden slecht vertaald en verschenen slechts in de dagbladen die maar door weinigen werden bewaard. Een Verordeningenblad was er niet – de Landsdrukkerij was door de Japanners gesloten en bleef dicht. Pas in augustus '42 verscheen het eerste nummer van het Verordeningenblad, de *Kan Po*, gedrukt bij een krantenbedrijf, en eerst nadien verschenen daarin alle sinds maart '42 uitgevaardigde verordeningen in een vorm die raadpleging door geïnteresseerden gemakkelijk maakte.

In die eerste maanden week de organisatie van het Japanse militaire bestuur dus wezenlijk af van die van het Nederlandse. Mede doordat alle Nederlandse bestuursambtenaren in april volledig uitgeschakeld werden (waarover meer in hoofdstuk 5), liep de zaak stroef. Het kan zijn dat het gebrek aan bestuurservaring van de lagere officieren die plaatselijk met de uitoefening van het militair gezag belast waren, daarbij ook een rol heeft gespeeld. Imamoera en Okazaki kwamen in elk geval vrij spoedig tot de conclusie dat zij nauwer aansluiting moesten zoeken bij de vroegere Nederlandse bestuursorganisatie en dat het aanbeveling verdiende, met het militair bestuur niet officieren te belasten wier taak primair van militaire aard was. De twee Japanners hoopten aanvankelijk dat zij de betere organisatie die hun voor de geest stond, op Hirohito's verjaardag, 29 april, konden bekendmaken, maar er waren voor de voorbereiding (waarbij ook de eerder genoemde Japans-Indonesische commissie waarvan Hatta een der leden was, ingeschakeld werd) ruim drie maanden extra nodig.

Het nieuwe bestuur, dat op 8 augustus '42 begon te functioneren, kende negen departementen die alle onder een Japanse directeur stonden: Algemene Zaken, Binnenlandse Zaken, Religieuze Zaken, Politie, Justitie, Financiën, Economische Zaken, Verkeerswezen en Voorlichting. Het departement van Algemene Zaken was veruit het belangrijkste: dit departement was het dat de rechtstreeks uit Tokio of uit Singapore of van Imamoera afkomstige aanwijzingen doorgaf aan de overige departementen. Algemene Zaken had dan ook afdelingen welke goeddeels met de overige departementen overeenkwamen en had, in tegenstelling tot die overige, een staf die vrijwel geheel uit Japanners bestond. Slechts één Indonesiër was er aan toegevoegd: *Raden* Soedjono; hij had de handen vol met het vertalen van Japanse stukken in het Maleis en Maleise in het Japans.

Samen telden die departementen in oktober '42 ruim zeventienhonderd Japanse en Indonesische krachten, onder wie veertig Japanse officieren en meer dan vierhonderd tolken-vertalers.